

Százasokból rakott fészkek

Boldog ember Gál Antal. Lakást kapott. Ahhoz a munkahelye segítette a 26 éves fiatalembert.

— Nem akartam először elhinni — mondja —. Hiszen a lakáshivatal listáján csak a kétezereztized voltam. Aztán az egyik nap szóltak, menjek csak a kulcsokért. Sűrűket pislogtam, biztos értetlenül, mert a főnököm többször elismételte: menjek!

soknál a lakásbeugró összegét a részesedési alából pótolja. De Gál Antalnak erre a segítségre már nem volt szüksége.

— Túlságosan nem éreztük, hogy kétezer forintot minden hónapban félreteszünk. Nagyon nem költöztünk a szabadságot itt-hon töltöttük, nem nyaraltunk. Nem járt nagy lemondással a spórolás. De megértte, mert nagyon szép a két szoba.

Igy kezdődött a Tiszapályaudvar címestőjének boldogsága. Amikor tavaly egy nyilatkozatot kitöltött a munkálakásokhoz, sok mindenre gondolt. Csak éppen arra nem, hogy milyen gyorsan elszalad egy év, a régi álma valósággá válik. Akkor többször is elolvasta a szerződés feltételeit; 15 évig kell a vasútnál maradni, meg milyen anyagi kedvezményt kap. Nem sokáig morfondírozott, aláírta a nyomtatványt. Örült, hogy aláírhatta. Megfogadta, egy éven belül meglesz a lakásbeugróhoz a pénz.

— Még a bútorra is jutott. Keményen spóroltak. Anyósoméknál laktunk, a havonta 2 ezer forintot félretűntünk fenni. En 2000-at, a feleségem, aki ügyintéző a cipőgyárban, kétezer forintot keres. Kiszámítottuk gyorsan, egy év alatt összejön a 25 ezer forint, amit be kell fizetni. Így nem drága a lakás. Igaz, 50 ezer forint kamatmentes kölcsönt is kaptunk, de a törlesztést már „simán” tudom fizetni. Most már nem kell annyira takarékoskodom.

...Mennyire? — Ezt többször is megkérdeztem Gál Antaltól. Hogy miért? Nem is annyira az anyagi lehetőségei érdekelték, hanem egészen más. Arra voltam kíváncsi, hogy miképp készül egy huszoneves az életre. Egy kiszólása még a beszélgetésünk elején megütötte a fülemet. „Sokan ingyen akarják a lakást, pedig szépen keresnek.” De eszembe jutott Annus István munkaügyi osztályvezető véleménye is. „Több szempont alapján kap valaki munkálakást. Az egyik, hogy mennyire takarékos. Csak azt támogatjuk, aki minimális összeggel rendelkezik, ami kell a lakáshoz.”

Az igazsághoz tartozik, hogy a vasút a nagycsaládo-

A MÁV Szegedi Igazgatósága tavaly 83, az idén 73 dolgozóját juttatta Szegeden munkálakáshoz. Erre a célra 1975-ben 2 millió forintot, az idén pedig 4 millió forintot költött a vasút. Nemcsak a leendő lakástulajdonosok kiválasztását végzik nagy gondnal, körültekintéssel. Azt is nézik, hogy aki megkapja otthonának a kulcsát, az elő tudja-e teremteni a lakásbeugró összegét. Ezért ütemezik azt, ki-ki mikor kapjon lakást. Így már egy-két évvel előre tudják a dolgozók, hol és mikor költözhetnek majd az új otthonukba. A fiataloknál az életre készülés így tudatossá válik. Illik erről napjainkban beszélni, mert nemcsak a társadalom lesz szervezettebb. Az egyéni életutakat is egyre több jelzőkaró szegélyezi. Azok nem véletlenül kerülnek a helyükre. A fiatalok saját érdekükben nem egy esetben már tizenéves fejjel nekilátnak életük tervezéséhez.

Koltai Józsefnek mélyebben kell a zsebébe nyúlnia.

Szabványokból milliárdok

Védi a felhasználók érdekeit — Haszon a vállalatoknak

A közvélemény a szabványokat a minőség és a fogyasztói érdekvédelem eszközeként tartja számon. Készségkívül vita, reklamáció vagy valamilyen kár esetén a szabvány a gyártókkal és a kereskedőkkel szemben a fogyasztó támasza, hiszen peres ügyekben mércéül szolgálhat, a kártérítés jogi alapját képezheti. Nem is meglepő, hogy a vállalatoknál a szabványról végleges érvelmek alakultak ki: kívülről érkező, hatósági, a „szabvány az szabály” konokosság előírásnak érzékelik, ami olykor nem vág éppen egybe a gyári érdekekkel. Ez

így is van rendjén: nem árt a sok millió fogyasztó, felhasználó érdekeit a szabványok előírásaival is védeni a csoportérdekek esetleges túlkapasaitól. Ezt a szabványokban rejlt lehetőséget a világon mindentűt igyekeznek is kihasználni.

A szabványok azonban a minőség védelme mellett megfelelően nagy hasznot hozhatnak a vállalatoknak is. Ennek igazolására vegyünk egyetlen területet a vállalati munka köréből, nevezetesen, hogy mennyi megtakarítás származhat az egységesítésből a tipizálásból, az ilyen jellegű szabványosításból. Induljunk ki abból, hogy a csavarok, tengelyek, öntvényházak például sok helyen igen laza, szinte becsült anyagnormák alapján készülnek. Milliárdokat lehetne megtakarítani — az anyag- és energiatermelés, továbbá a munkaidő-ráfordítások csökkentésével — ha a gépgyártók a tipizálás segítségével szűkítik termékeik részegységeinek és alkatrészeinek méretválasztékát.

Ez konstruktív feladat, úgy megtervezni a különböző teljesítményű sőt, akár eltérő nagy számban azonos méretű alkatrészeket (kötelemeket, borítólapokat, kapcsolókat) és részegységeket (tengelyeket, öntvényházakat, fogaskerék-átteleket) használhassanak fel, hogy a szerelést az építészekényelv szerint szervezhessék meg az üzemből.

Itt az egyik előny: az alkatrészeket (ha a gépeket esetleg nem is) nagy sorozatban, előre elkészítetik, a főmeggyártás nagyobb gazdaságosságával. A másik előny,

Az egészségügy kitüntetettjei

Tegnap délelőtt ünnepléses esemény színhelye volt a megyei tanács háza. Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese az Egészségügy Kiváló Dolgozója kitüntetést nyújtotta át Szentessy Istvánné, szentesi gyógyszer-tárvezetőnek, Scheffer Józsefné, pitvarosi körzeti ápolónőnek és Török Istvánénak, a szentesi városi tanács egészségügyi osztálya előadójának, nyugalmába vonulásuk alkalmából.

Anyegin — Békéscsabán

Tegnap este nagy sikerrel mutatta be Csajkovszkij: Anyegin című operáját Békéscsabán a Szegedi Nemzeti Színház operatársulata. A főbb szerepeket Gregor

József, Tombor Agnes, Bádóczy Zsuzsa, Vághelyi Gábor, Szabady József és Juhász József énekelte. A Szegedi Szimfonikus Zenekart Várady Zoltán vezényelte.

Emléktábla-avatás

Az általa tervezett művelődési ház falán leplezték le kedden Hódmezővásárhelyen Janáky István, a tíz éve elhunyt építész emléktábláját. A 75 éve született kiváló építész nevéhez fű-

ződik egyebek között a marótszék Palatinus strand, a Könyvgyári Minisztérium, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, a kecskeméti fedett uszoda és Aranyhomok Szálló tervezése.

Kemizálás és gazdaságosság

A jövő az agrokémiai központoké

A mezőgazdaság fejlődésének egyik legfontosabb feltétele a kemizálás állandó növelése. A statisztikai adatok alapján a mostani ötéves tervben műtrágyából 30 százalékkal, egyéb növényvédő szorból 70 százalékkal emelkedik majd a felhasználás. Ez természetesen is hiszen a mezőgazdaság minden ágazatában, de különösen a növénytermesztésben az utóbbi időben jelentősen megváltoztak a termelési technológiák és az alkalmazott művelési módok. Ugyan-ezek a statisztikai adatok bizonyítják azt is, hogy a növénytermesztés ágazatában felhasználható kémiai anyagok értéke egy-egy évben jóval nagyobb ma már, mint az új gépek és eszközök vásárlására fordított költség. Ezért a műtrágyák és növényvédő szerek meg-

felelő és szakszerű tárolása a mezőgazdasági üzemekben már nemcsak igény, hanem sürgősen megvalósítandó feladat. A szállítás, az anyagmozgatás és a raktározás korszerűsítése az első. Sajnos, az országban jelenleg is a műtrágyák 80 százalékát tárolják szabadon, többnyire takarás nélkül. Minden agrárszakember tudja, hogy az ilyen tárolással átlagosan 10–15 százalékos hatóanyag-vesztéssel lehet számolni, bármelyik műtrágyafélelőről van szó. A gazdaságos és hatékony termelés során a tartalékok feltárolásának fontosságát mindentűt megértették. Nagyobb mértékben kellene mégis törekedni arra, hogy a műtrágyák hatóanyaga veszteség nélkül kerüljön a felhasználási helyre.

központ alapvető funkciója lesz a veszteség nélküli tárolás, valamint a különböző tápanyagkeverékek összeállítására. Ez utóbbira azért van szükség, mert a rdszerint nagyon változó talaj-típusokon termelnek gazdaságaink.

Az agrokémiai centrumok létesítésénél több szempontot is érdemes figyelembe venni. Többek között célszerű meghatározni a körzet nagyságát — a szakemberek szerint a 20–30 ezer hektáros terület az ideális —, a munkák egyeztetése, szervezése miatt. A tárolásnak könnyűszerkezetű és olcsó csarnokok is tökéletesen megfelelnek, ha oldalmagasságukat létesítünk. A telepeket a vasút mellé érdemes tervezni, s fontos a teljes gépesítés megvalósítása, zömivel hazai vagy szocialista országokban gyártott gépek felhasználásával.

Külföldön elismeréssel nyilatkoznak a magyar mezőgazdaság dinamikus fejlődéséről. Elmondható mégis, hogy a tárolás és az anyagmozgatás kérdésében lemaradtunk a környező szocialista országokhoz képest. Különösen a műtrágyák tárolásánál tapasztalható nagyobb mértékű lemaradás. Ideális lenne, ha a többi szocialista országhoz hasonlóan, hazánkban is több agrokémiai központot hoznának létre a mezőgazdasági üzemek.

Mi is az agrokémiai központ? Több termelőszövetkezet és gazdaság társulást hoz létre a mezőgazdaságban felhasználásra kerülő kémiai anyagok tárolására, szállítására és felhasználására. Az ilyen társulás legfontosabb feladata az, hogy szakszerűen irányítsa a műtrágyázást és növényvédelmi munkákat egy-egy meghatározott körzetben, az egységes elvek alapján végzett laboratóriumi talajvizsgálatok alapján. Pontosán megállapítják a társulás szakemberei a szükséges kiszórás mértékét, az anyagok beszerzéséről, tárolásáról, kiszórásáról. Természetesen a

Orvendetés, hogy az ország egyes részein már alakultak agrokémiai központok. Ezek egyszerű társulásként jöttek létre. Többek között Csongrád megyében is megalkult az első ilyen központ. Szegedről és a szegedi járásból 15 termelőszövetkezet, valamint a Szegedi Állami Gazdaság döntött úgy, hogy közös erővel hoznak létre hasonló központot. Erre azért van szükség, mert ha kis számúakat végzünk, láthatjuk, hogy megyénkben is igen nagy arányú a műtrágya-felhasználás. Az idén csak az őszi idényben több mint húszezer vagon különböző műtrágyát szórtak ki gazdaságaink. Az elmúlt időben is gondot jelentett a szállítás és a tárolás. Ezért a tárgyalásokon részt vevő termelőszövetkezetek vezetői megértették az agrokémiai központok jelentőségét. Ma már a mezőgazdaság igényli az ilyen korszerűsítést, hiszen a növénytermesztés hatékonyságának növelése érdekében elengedhetetlen feltétel a kemizálás.

Radies Ferenc

A gépjárműadórendelet módosítása

1977. január 1-től módosul a gépjárműadóról szóló pénzügyminiszeri jogszabály. A módosítás az adófizetés rendjét érinti, az adó mértéke nem változik. A magángépjárművek üzemeltetőinek a jövőben sem új, sem használt gépjármű vásárlásakor nem kell adóbevallást adniok. A tanács adóhatóságok a rendőrségtől kapott adatok alapján tartják nyilván az adóköteles gépjárműveket. A gépjármű után esedékes adót az üzemeltető maga állapítja meg a hengerűrtartalom, valamint az eddig érvényes adótételek alapján és külön felhívás nélkül befizeti a lakó-

helye szerinti adóhatóság adóbeszedési számlájára.

Az önadóztatás bevezetésével együtt megváltozik az adófizetés határideje is. A jövőben a félévi adót június 30-ig, illetőleg december 31-ig lehet bírságmentesen fizetni. Az adót változatlanul átutalási postautalvánnyal — az eddigi számlaszámra — kell befizetni. A gépjárműadó pontos élszámolása érdekében a postautalványon fel kell tüntetni a befizetés célját („gépjárműadó”) és a forgalmi rendszámot. Atutalási postautalvány továbbra is a helyi tanács adóhatóságánál szerezhető be. (MTI)

Növekvő zöldségtermesztés

Kedvezmények, támogatás a termelőknél

A mezőgazdasági üzemek zöldségtermelését az 1977. évi tervek szerint — fokozzák a zöldségtermelést. A zöldségtermelők anyagi érdekelttségének fokozására — mint ismeretes — 1977-ben érkekednek a felvásárlói (termelői) árak, mégpedig olyan mértékben, hogy a gazdálkodók megtalálják számításukat. A zöldségfélék felvásárlási árszínvonalát jövőre — az 1975 évihez képest — átlagosan 23–25 százalékkal emelkedik, és a tartósítóipar is nagyobb ösz-

szegüket fizet majd a termelőknél az áruért. Egyéb kedvezményekben is részesülnek a gazdálkodók, például a termelést számottevő mértékben fejlesztő nagyüzemek, pályázat alapján a zöldségből származó árbevétel 10 százalékának megfelelő értékű támogatásban részesülnek.

Jövőre a tervek szerint az idénél mintegy tíz százalékkal nagyobb területről fakarítanak majd 50 zöldségféléket. (MTI)

Gerencsér Ferenc